

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ЗА

КАЧЕСТВО НА ПИТЕЙНАТА ВОДА В ГР. СОФИЯ

В съответствие с разработен план за мониторинг, съгласно изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели (ДВ бр.30/2001 г. изм. и доп. ДВ бр. 6/2018 г.), Столична РЗИ през 2019 г. продължи контролния мониторинг на питейната вода, подавана към потребителите.

С писмо изх. № 25-303\1/27.02.2019 г. Столична РЗИ е одобрила изготвената от „Софийска вода“ АД оценка на риска, съгласно изискванията на чл. 9, ал. 6 и 7 от Наредба № 9. В същата В и К дружеството прави промяна в зоните на водоснабдяване, както следва:

- Зона 1 – водоизточник язовир Искър;
- Зона 2 – водоизточник язовир Бели Искър и Рилски водохващания, посредством Рилски водопровод;
- Зона 3- водоизточник Владайска река – водоснабдява високата част на с. Владая;
- Зона 4 – водоизточник – Каптирани извори „Три кладенци“, „Селемица“, „Турска вада“ – водоснабдяват с. Мърчаево;
- Зона 5 – водоизточник – Боянска река - водоснабдява хижи и обекти на територията на ПП Витоша;
- Зона 6 – водоизточник – Каптиран извор „Върло усое“ – водоснабдява с. Клисера.

Мониторингът на питейната вода по показателите по Приложение 1 от Наредба 9 се изпълнява поотделно от лабораториите на концесионера „Софийска вода“ АД и на Столичната РЗИ.

За 2019 година обема на извършения от „Софийска вода“ АД мониторинг е както следва, планирани и изпълнени 1246 бр. проби за водни количества 393 969 куб.м/денонощие през 2018 г., спрямо 1276 бр. проби за водни количества 412 726 куб.м/денонощие през 2017 год., разпределени по зони и групи показатели:

- зона 1 – 910 бр. проби за 2019 г., спрямо 946 бр. проби за 2018 г., по показатели по постоянния мониторинг (група А) и 25 бр. проби за 2019 г., спрямо 19 бр. проби за 2018 г., по показатели от група Б (периодичния мониторинг);

- зона 2 – 274 бр. проби за 2019 г., спрямо 285 бр. проби за 2018 г., по показатели по постоянния мониторинг(група А) и 12 бр. проби за 2019 г., спрямо 11 бр. проби за 2018 г., по показатели от група Б (периодичния мониторинг);
- зона 3/променена зона/ – 10 бр. проби за 2019 г., спрямо 10 бр. проби за 2018 г., по показатели (постоянния мониторинг) и 2 бр. проби за 2019 г., спрямо 2 бр. проби за 2018 г., по показатели от група Б (периодичния мониторинг);
- зона 4/ нова зона/ – 4 бр. проби за 2019 г. по показатели от група А (постоянния мониторинг) и 1бр. по показатели от група Б (периодичния мониторинг);
- зона 5/нова зона/– 4 бр. проби за 2019 г. по показатели от група А (постоянния мониторинг) и 1бр. по показатели от група Б (периодичния мониторинг);
- зона 6 – 2 бр. проби за 2019 г., спрямо 2 бр. проби за 2018 г., по показатели от група А (постоянния мониторинг) и 1 бр. проби за 2019 г., спрямо 1 бр. проби за 2018 г., по показатели от група Б (периодичния мониторинг).

Пробонабирането от страна на инспекцията се извършва в установените 74 пункта на територията на столицата, обхващащи четирите зони на водоснабдяване, разположени в общо 48 населени места.

За изтеклата година СРЗИ е извършила анализ на 804 проби спрямо 957 проби за 2018 година, което е повече от 50% (64,5%) от планирания мониторинг за 2019 г. от „Софийска вода” и е в съответствие с чл. 8 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели (ДВ бр.30/2001 г. изм. и доп. ДВ бр. 6/2018 г.). От всички проби 780 са изпълнени по показателите от група А, 24 – по показателите от група Б по зони както следва:

- зона 1 - 576 бр. проби за 2019 г., спрямо 684 бр. проби за 2018 г. по показатели от група А и 13 бр. проби за 2019 г., спрямо 13 бр. проби за 2018 г., по показателите от група Б;
- зона 2 – 156 бр. проби за 2019 г., спрямо 192 бр. проби за 2018 г. по показателите по група А и 7 бр. проби за 2019 г., спрямо 7 бр. проби за 2018 г., по показателите от група Б;
- зона 3/променена зона/ – 12 бр. проби за 2019 г., спрямо 36 бр. проби за 2018 г. по показателите от група А и 1 бр. проби за 2019 г., спрямо 1 бр. проби за 2018 г., по показателите от група Б;
- зона 4/нова зона/ – 12 бр. проби за 2019 г. по показателите по група А и 1 бр. проби по показателите на група Б;

- зона 5/нова зона/ - 9 бр. проби за 2019 г. по показателите по група А и 1 бр. проби по показателите на група Б;
- зона 6 - 12 бр. проби за 2019 г., спрямо 12 бр. проби за 2018 г. по показателите от група А и 1 бр. проби за 2019 г., спрямо 1 бр. проби за 2018 г., по показателите от група Б.

От взетите проби 60 не отговарят на изискванията на действащото законодателство по показатели „мътност“, „активна реакция“, „перманганатна окисляемост“ „желязо“ и „алуминий“, „колиформи“, „Ешерихия коли“ което е 7,06 % от пълния обем на извършения мониторинг за 2019 г., спрямо 42 проби за 2018 година по показатели „мътност“, „цвят“, „желязо“, „алуминий“, „Ешерихия коли“ и „колиформи“, което е 4,38 % от пълния обем на извършения мониторинг за 2018 г. Всички повторни изследвания на нестандартните проби са в съответствие с нормираните стойности на съответните показатели.

Несъответстващите проби са разположени изключително в крайните райони на столицата – с. Владая, с. Волюяк, с. Житен, с. Балша, кв. Кремиковци, с. Горни Богров, с. Долни Богров, с. Доброславци, с. Долни Лозен, с. Кумарица, гр. Банкя, с. Градоман, ж.к. Люлин, кв. Михайлово, кв. Суходол, кв. Горна Баня, с. Войняговци, с. Подгумер, кв. Обеля, с. Горни Лозен, с. Чепинци, с. Кътина, с. Мрамор, с. Бистрица, кв. Бенковски, с. Челопечене, кв. Ботунец, кв. Илиянци, гр. Нови Искър, кв. Требич, с. Курило, с. Кривина, с. Казичене и кв. Бусманци..

При извършения от Столична РЗИ контролен мониторинг на питейна вода от кран на потребител, съгласно изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели(ДВ бр.30/2001 г.) са установени не еднократно отклонения от изискванията на Приложение 1, таблица В от същата наредба по различни показатели - „желязо“, „мътност“, „колиформи“, „цвят“, „алуминий“ и „перманганатна окисляемост“ в пробовземен пункт – хотел-ресторант „Тихия кът“, ПП „Витоша“.

С Предписание № ЗП-01-146/12.07.2019 г. концесионера е задължен да предприеме действия, съгласно чл. 10, ал.1 от същата с цел установяване и отстраняване на причината за несъответствието.

В изпълнение на предписанието концесионера е предприел следните действия:

- по отношение на водоизточника – р.Боянска, водоснабдителна система „Каменно здание“: обследване и дезинфекция/ саниране на съоръженията по пътя на водата (резервоари, убивателни шахти и др.) във водоснабдителната система. Пуснат е в експлоатация автоматичен хлораторен пункт за дезинфекция на питейната вода;

- по отношение на пункта за мониторинг – извършено е обследване на обекта, при което е установено наличие на резервоар към хотела в лошо експлоатационно състояние от конструктивна и хигиенна точка. Монтиран е изпускател за промиване на системата преди резервоара на хотела;

След извършване на коригиращи действия „Софийска вода“ АД са взели проба вода от пункта за мониторинг. Лабораторните изпитвания установяват съответствие по отношение на изпитваните нормативно определени показатели.

През 2019 г. са взети и предоставени в НЦРРЗ 23 броя проби вода от четирите зони за водоснабдяване на гр. София, както и от ведомствени водоизточници за питейно – битово водоснабдяване, от обществени местни водоизточници и водоизточници за бутилиране на вода за питейно – битови цели, в съответствие с утвърден план – график за пробовземане от Столична РЗИ, както следва:

- от пунктове за мониторинг в зоните за водоснабдяване на гр. София - 10 бр., същите съответстват на допускателни радиологични показатели;
- от обществени местни водоизточници - 9 бр., от тях 2 бр. подлежат на допълнителни анализи за оценка на индикативната доза. Връчено е предписание с конкретен срок, който с писмо изх. № 07-226(4)/03.12.2019 г., предвид изложените мотиви, е удължен и са дадени указания на кмета на р-н „Панчарево”;
- от централни (ведомствени) водоизточници - 2 бр., от тях не несъответстват – 1 бр. , питейна вода от Завод за производство на лекарства „Софарма,, АД, по показател „обща алфа-активност“. С предписание № ЗП-01-155/25.07.2019 г., ведомството е задължено да извърши учестен мониторинг по показатели естествен уран и обща алфа-активност, в съответствие с дадените препоръки от НЦРРЗ, със срок на изпълнение 30.07.2020 г. , като след излизане на резултатите следва да бъдат предоставени на Столична РЗИ;
- от обекти за бутилиране на трапезна вода - 2 бр., същите съответстват на допускателни радиологични показатели.

В изпълнение на съгласуваната мониторингова програма концесионерът „Софийска вода” АД е взел и анализира 52 проби питейна вода, разпределени във водоснабдителните зони на столицата, по показателите от Таблица Г, Приложение 1 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ бр.30/2001 г.). Анализът на пробите е възложен на акредитирана лаборатория, съгласно изискванията на чл.7 от горепосочения нормативен документ.

Ежемесечно чрез справки се уведомяват Министерство на здравеопазването, Столична община и концесионера „Софийска вода“ АД за извършения контрол на питейните води на територията на Столицата. При установено несъответствие в качеството на водата своевременно е информиран концесионера за предприемане на действия с цел стриктно спазване на действащата нормативна уредба.

Освен уточнените в мониторинговата програма ангажименти Столичната РЗИ е извършила 32 анализа на суровата вода по химични и микробиологични показатели от язовир „Искър“ и язовир „Бели Искър“, речните водохващания и каптажи, водата от които е включена във водоснабдителната система на гр. София.

При анализа на получените резултати от язовирите и речните водохващания прави впечатление, че изследваната вода е със стабилни показатели.

Взетите проби сурова вода от каптажите „Селимица“ и „Турска вада“ показаха отклонения по микробиологични показатели, за което е връчено предписание на „Софийска вода“ АД за предприемане на необходимите действия за привеждане качеството на водата в съответствие с действащите норми. Резултатите от извършените мероприятия са потвърдени с лабораторни анализи на проба питейна вода, взети от горесцитираните обекти.

През изминалата година са извършени проверки и анализи на питейната вода от следните водоизточници:

- 24 проверки на обществени местни водоизточници, от които са взети 46 проби вода, от тях не отговарят 16 бр., за което са уведомени съответните райони администрации;
- 32 проверки на минерални водоизточници с обществено предназначение, от които са взети 93 проби, не се констатираха отклонения в изследваните показатели;
- 24 проверки на ведомствени водоизточници и водоснабдителни съоръжения за питейно – битово водоснабдяване, от които са взети 6 проби.

Извършен е насочен здравен контрол и пробонабиране на общо 16 бр. проби питейна вода от кран на потребител по повод постъпили в инспекцията сигнали и жалби. От тях не отговаря 1 бр. по показател „цвят“, за което на концесионера е връчено предписание за предприемане на действия и привеждане качеството на водата, към нормативните изисквания. С писмо вх. № 25-861/4/01.08.2019 г. „Софийска вода“ АД ни е уведомила за осъществените мерки, представен е протокол от извършен лабораторен контрол на качеството на питейната вода, който показва съответствие по отношение на изпитваните физикохимични и микробиологични показатели.

Извършен е и насочен здравен контрол в ПСПВ „Бистрица” и ПСПВ „Панчарево” по сигнал за използвания от „Софийска вода” АД коагулант за обработка на водата, предназначена за питейно – битови цели, доставяна на жителите на Столична община. С цел спазване на дадени указания от Министерство на здравеопазването инспекцията е взела участие в съвместна проверка с представители на Столична община, с цел вземане на проба от коагуланта „Lubroflog 19”. С писма Столична РЗИ е уведомила подателя на сигнала и Министерство на здравеопазването за предприетите мерки и действия. Извършеният контролен мониторинг на питейната вода, доставяна в столицата, към момента на подаване на сигнала и след това не е констатирал трайни отклонения от нормативно определените химични и микробиологични показатели.

С цел спазване дадени указания с писмо изх. № 04-15-120/16.08.2019 г. на Министерство на здравеопазването, касаещи регистрирани случаи в Република България на Африканска чума по свинете и изразено от граждани безпокойство за здравето на населението от загробване на умъртвени животни или такива, които са били в контакт с болни свине, на терени, които не са „регламентирани по реда на Закона за управление на отпадъците”, Столична РЗИ е информирала „Софийска вода“ АД за мерките и действията, които следва да се предприемат, с цел опазване на общественото здраве и недопускане на консумация на питейна вода, която не отговаря на изискванията за безопасност и качество вследствие евентуално замърсяване от извършено загробване.

Концесионерът „Софийска вода“ АД осигурява постоянна и обективна информация за качеството на извършваната дезинфекция, с което се гарантират микробиологичните показатели за безопасност на водата.

Мрежата на водоснабдителните съоръжения се поддържа системно, работи нормално и ефективно, което осигурява питейна вода със стабилни качества, съответстващи на изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели (ДВ.бр.30/2001 г., изм. и доп. ДВ.бр.6/2018 г.).

Нужда от оптимизация има при:

- по-бързо отстраняване на аварията по водопроводната мрежа;
- спазване на всички етапи на почистване и дезинфекция на водопроводните съоръжения при извършването на ремонтни (планови или извънредни) дейности по тях или изграждане на нови такива;
- окончателно премахване на „ръчното” хлориране в крайните райони и въвеждането там на по-прецизни системи;

- захранването на нови населени места с вода от двата основни столични водоизточника и използването на крайните каптажни съоръжения и речни водохващания като допълнителни водни количества.